

Kjære alle sammen

Det er snart gått et halvt år siden vi stengte ned Norge. Med bakgrunn i nærheten til- og det felles bo- og arbeidsmarkedet med Frosta (som på det tidspunktet hadde et ukontrollert smitteutbrudd) så tok Stjørdal på selvstendig grunnlag skritt som i tid gikk foran øvrige kommuner og nasjonale myndigheter. Nå, 6 måneder senere så minner jeg om dette fordi jeg vil understreke at vi som kommune fortsatt er beredt til å gjøre det samme om nødvendig og påkrevet. Erfaringen siden den gang har da også etter mitt skjønn demonstrert at dette er viktig og riktig. Av hensyn til helse, men også av hensyn til samfunnsøkonomiske implikasjoner. Vi har arbeidsplasser i potten, og vi har vår felles anledning til å omgås i både psykisk og fysisk helsefremmende aktivitet det samme. Så langt har denne pandemien i alle henseender vist oss verdien ved å handle raskt, kontant og tilstrekkelig, snarere enn sent, nølende og utilstrekkelig.

I går oppdaterte utenriksdepartementet sine reiseråd, og gjorde med dette Jämtland til en gul region i Sverige fra natt til lørdag. Tidspunktet for vår pressekonferanse i dag er satt på bakgrunn av dette, men vi vil komme inn på flere forhold som også ut over de endrede forutsetningene mot vår nabo-region i øst.

For det første ønsker jeg å understreke hva endringen fra rødt til gult betyr ut fra de nasjonale helsemyndighetenes føringer. På onsdag leste jeg en lokal annonse som brukte begrepet «grenseåpning» og reklamerte med halv pris på så vel godteri som andre dagligvarer på den andre siden av grensen. **Endringen fra rødt til gult innebærer ingen grenseåpning.** Grensa har vært åpen også tidligere, men det nye er at du ved en nødvendig reise til Jämtland nå ikke pålegges et automatisk krav om karantene ved hjemkomst. **Unødvendige reiser er fortsatt ikke anbefalt.**

Hva som ansees som en unødvendig eller nødvendig reise påligger det oss alle å foreta en vurdering av, men jeg ønsker å være tydelig på at handel av billig snus og godteri etter vår definisjon ikke faller inn i den kategorien. Det mest avgjørende for smittespredningen er fortsatt å holde seg hjemme og teste seg ved symptomer, å holde avstand, å vaske hender og hoste i albuen. Det er allikevel slik at det er en høyere smitte i vår nabo-region enn hos oss. Kommuneoverlegen vil komme inn på mer rundt akkurat dette. I dag varsler vi som arbeidsgiver også nye føringer over egne ansatte ved reise til gule regioner i utlandet, noe kommunedirektøren vil komme nærmere inn på.

For det andre vil jeg trekke tråden fra der hvor jeg innledet og foreta en understreking. Mens vi i mars handlet under stor usikkerhet og i stor grad etter føre-var-prinsippet så er det i dag allmenn tilslutning til at kraftfulle tiltak tidlig i denne pandemien har vist seg mer effektiv enn svakere tiltak sent. Og da som sagt ikke bare som sagt hva angår hensynet til helse, men også hva angår hensynet til arbeidsplasser, verdiskaping og det sosiale liv ellers.

Ved et eventuelt smitteutbrudd lokalt har vi videre erfart at det å forfølge Covid-19 er som å forfølge en brann i tørt gress og som sprer seg utover i alle retninger. Selv ett eneste smittetilfelle krever store ressurser fra kommunen hva gjelder smittesporing. Og det er av avgjørende betydning at det skjer fort. Og lykkes man ikke har vi sett fra andre kommuner den senere tiden at konsekvensene er store. Det er nok å vise til Indre Østfold, Hamar og Bergen for eksempler på dette.

Ved et litt større lokalt smitteutbrudd framstår derfor valgalternativene å stå mellom smertefulle og svært inngripende tiltak over en kortere periode – eller smertefulle og svært inngripende tiltak over en lengre periode. Min understreking her blir derfor: **Stjørdalingene vet at vi har demonstrert handlekraft tidligere, og vi er beredt igjen.** Skulle konturene av et større smitteutbrudd tegne seg i lokalsamfunnet vil vi handle raskt og kontant. Det er på den ene siden like mye en forsikring fra min

side, som det er en anmodning om forståelse hvis dette skulle bli nødvendig. Vi er mange ledere i kommunen som i det siste halvåret har kjent på et stort ansvar. Det ansvaret tar vi.

Det bringer meg over på det siste og tredje poenget mitt for dagens pressekonferanse: **vårt mål er allikevel å unngå begge**. Helst ser vi at vi slipper både kortvarige inngripende tiltak, så vel som de langvarige. Vårt største ønske i denne pandemien er å unngå å havne i en situasjon som gjør noen av de valgalternativene nødvendige.

Det er imidlertid ikke noe vi rår over alene. **Det er noe vi rår over sammen. Det fremste linjeforsvaret for å unngå dette ligger i lokalbefolkningens aktsomhet – vår alles opptreden og forsiktighet**. På den ene siden ønsker vi ikke at folk skal låse seg inne og avstå fra all kontakt. Den frihet vi har opparbeidet oss gjennom de 6 månedene som har gått er jo den frihet vi ønsker å beskytte. Samtidig er det avgjørende viktig at de stadige og små skrittene vi tar mot normalisering ikke blir forvekslet med at alt nå er normalt. Tvert i mot er det at vi kan normalisere avhengig av at vi til enhver tid fortsatt husker på- og minner hverandre om behovet for å følge de grunnleggende, mest billige og allikevel mest avgjørende tiltakene: **de vi selv rår over**. At vi holder avstand, at vi holder oss hjemme og tester oss ved symptomer, at vi vasker og desinfiserer oss, at vi hoster i albuen, og at vi tenker over de små valg som vi gjør i hverdagen. Herunder hvor vi reiser vurdert opp mot smittesituasjon og nødvendigheten av reisen – da så vel innenlands som utenlands.

Jeg vil med dette gi ordet til kommuneoverlege Leif Vonen. Han vil orientere om status for Covid-19 i værnesregionen i dag. Deretter vil kommunedirektør Tor Jakob Reitan informere om nye grep vi i dag har tatt som arbeidsgiver, samt orientere om hvilke tiltak som på kort varsel vil kunne bli iverksatt ved et større smitteutbrudd.

Det er snart gått et halvt år siden vi stengte ned Norge. For hver dag som går så nærmer vi oss enden av denne pandemien. **«Alt vil bli bra»** som det så fint henger oppslått på Kimen. **Før vi er der vil fortsatt situasjonen kreve mye av oss alle.**

Jeg er imidlertid overbevist om at vi som fellesskap og lokalsamfunn er akslet for oppgaven.